

Передплата

за «РУСЛАНА» вносять:
в Австрії:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік: зі щоденною
всылкою 7 доларів, або 12
рублів; з всылкою двічі
в тиждень 5½ долара, або 10
рублів; з всылкою що субо-
ти 4½ долара, або 9 рублів.
Поодинокі числа по 10 сот.

Телефон Редакції ч. 1484. — Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича

Виходить у Львові що дня
крім неділей руских свят
о 5½ год. по полудни.
Редакція, адміністрація
експедиція «Руслана» при
ул. Оссолінських ч. 11. партер
(Фронт від ул. Тихої). Експе-
диція місцева в Агенції
Соколовского в насажі Гаве-
мана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє.—
Рекламації неопечатаєні є
вільні від порта. — Оголо-
шенє звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надіславім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесєня по 30 сот.
від стрічки.

Парламентарне і політичне положенє.

(X) Вправді повело ся правительству на передвчерашнім засіданю пос. палати осягнути більшість для переходу до подрібної розправи бюджетової, а все вказувало би на можливість ухваленя бюджету без перепон, однак справа італійского виділу правничого а також питанє язикове і конечність винайдєня нових жерел доходів для покритя недобору насущають такі трудности, що положєне парламентарне і політичне починає затемлювати ся. Вправді вісти, які розійшли ся були в парламентарних кругах про погрозу уступленя міністра-предсідника бар. Бінерта з цілим кабінетом, показали ся безосновними, однак промова вго в загальній розправі бюджетовій вказала якраз на ті болючі місця державного організму, котрі можуть довести до розятреня і спровадити поважне положєне. Бар. Бінерт на перше місце висунув у своїй промові фінансове питанє, котре для держави є пекуче і вже на нараді ключових предсідників домагає ся бар. Бінерт, що крім бюджету потреба би конечно ухвалити підвишку горівчаного і особисто-доходового податку, податку від тантєм і дивіденд і від фляшкового вина. Тимчасом наради над сими податками вимагалиб що найменше трех до чотирех тижнів, щоби можна сю справу полагодити в комісії і в обох палатах, а через бюджет і так сєсія проволоче ся до кінця червця, так що для полагоди тих

податкових законів требаб протягнути парламентарну сєсию до кінця липця або й дальше, з чим послы не радо погодилиб ся. Крім того задивляють ся послы на сю справу так, що ухвалєне обидвох податків перед феріями булоб торжеством міністра скарбу, до чого не хотять прикладати рук, дарма, що тут розходять ся о кравві фінанса і о конечне покритє краввих потреб, що в Чехах дійшло вже до крайности. Чи поведе ся правительству осягнути в тих справах який успіх, виявить ся небавом, але досить згадати тут, що побіч заперечєних в горі вістий про погрозу димісії кабінету виринула друга вість про можливість розвизаня державної ради.

Сю другу вість вьжуть з перепонами, які висувать ся при полагоді язикового питаня, порушеного також міністром-предсідником в его бюджетовій промові. Наради, які міністер-предсідник бажав скликати в язиковій справі для осягненя, порозуміня що до внесєних правительством язикових предлог, не відбудуть ся, бо чєскі радикали з огляду на lex Буквай відказали участи в тих нарадах. Тимто бар. Бінерт відкликає запросини на сі наради, а з тим упала також надія німецьких сторонництв, що може поведе ся перевести перше питанє язикових предлог правительственних і відосланє їх до комісії. Як небудь положєне фінансове в Чехах вельми скрутне, однак чєскі послы не думают мимото того уступити Німцям в справі язикових предлог, щоби тим окупити собі занєханє обструкції в чєскім соймі. Длятого німецькі

сторонництва хотять з цілим притиском домагати ся, щоби правительственні язикові предлоги взяти під обради в палаті. Особливо християнські суспільники стоять на тим становищі, що зараз після ухваленя бюджету повинна бути в комісії полагоджена справа національного порозуміня. Національна комісія повинна конечно яким небудь способом по їх думці забрати ся до мериторичних нарад над сим питанєм. Они певні, що в палаті найде ся потрібна більшість для сеї справи, а також Славянська Єднота повинна дійти до переконаня, що вже крайна пора, щоби розпочати переговори про національне порозумінє. Почичом нарад не пересуджує Слав. Єднота зовсім свому становищу що до самого мериторичного поступованя, бо тут остоять для неї відкритими всі можливі дороги.

Міністер-предсідник вказав у своїй бюджетовій промові, що якась дорога до порозуміня конечно повинна найти ся, бо всі сторонництва вважають дальшу боротьбу національно-язикову для народо-господарского і фінансового ровитку держави вельми шкідною. Однак рамовий начєрк язикового закона Буква я показав ся непригідним, бо і в чєскім союзі і польскім колі і посеред німецьких сторонництв прийато вго неприхильно, лише Словінський ключ згодив ся на вго основу і постановив вго піддержувати. Чи чєскі хліборобники схотять сеї начєрк подати дорогою наглого внесєня, не можна ще на певно знати, бо

О. П. А. Шеган (P. A. Sheehan).

Мій новий сотрудник.

Оповіданє із записок ірландського парожа.
Переклав Володимир Держирука.

(Дальше*).

Розділ XV.

Перед Різдом Христовим.

Поступ мій і мойого сотрудника в праці над грецькими авторами не були ні так великі, ні так безнастанні, як ми собі заповідали. То з сеї, то з иншої причини відходили ми від предмету наших вечірних лекцій. Починаю переконувати ся, що сотрудник мав пересьвідченя більше новочасні, а радше, що мав склонности до студий менше старинних а за се менше займаючих. Що до мене, то коли я прочитав десь, що єврейські букви з тими маленькими точками що означають самозвуки, доводять до сліпоти неодного ученого, повного запалу, уявляв я собі, що букви єврейські є і для мойого зору дуже шкідливі.

В кожнім случаю нехай читач не спішить ся з виданєм осуду про нас і нехай не кличе: „Я знав, що так буде!“ Бо хоч трудно припустити, щоби я в 73-ім році жиятя відживив в собі охоту до грецької мови і щоби ми дійсно в двійку вспіли утворити академію в Кільронані, то однак бажав би я, щоби читач міг відчитати такий приміром переклад „Сну Атоси“, якого довершив мій сотрудник або мій переклад „Прометєя“.

Дивну меланхолію, майже смуток відчу-

ваю, як надходить Різдо. Не знаю, чи се наслідок сеї темної, вічно плаксивої пори року від падолиста до цьвітня, чи може наслідок споминів, що находять при сім торжєстві, досить того, що мене огортає якась неопреділена туга, збільшена прочутєм, що в будучасти велике се торжєство християнське змінить ся в звичайне сьвяткованє і стратить сердечний і повний сьвятости характер.

Бо чиж се не є вимовна проява, що держави безнастанно збільшають число сьвят сьвітських а фарисєї обурюють ся на лінєвство й деморалізацію католиків по причині тих кількох днів року, присьвяченєх Божому Синові?

Ні! Нашим обовязком є заховувати традицію. А традицією для мене є також відчитувати при надходячїм Різді все, що відносить ся до сеї найсердечнійшої і найважнійшої події в історії людства.

Про сеї звичай мій і про основи, що відносять ся до сєго дня, говорив я із сотрудником вечером в неділю перед Різдом, сейчас поплила розмова про давні пророцтва і перекази, про подорожі до Вифлеєму, вкінци про сьвятотацьке панованє магометан в сьвятых місцях! На спомин про се засьвітились очи о. сотрудника і здавало ся мені, що бачу перед собою Петра-пустиножителя, що шєпче дріжучими устами: Бог хоче!

Мій Боже! Що за велична річ сеї ентузіязм молодости, сеї вільхотний ідеалізм, що не оглядаєт ся на наслідки а бачить тільки палець Божий і не глядить на нічо більше.

— Подайте мені, отченьку, Вергіля, — сказав я, щоби перешкодити вибухови; бо як тільки мій сотрудник зачне говорити на тему ново-

часної доморалізації, то справді непрямно є слухати його слів.

А тепер поразітьте, отченьку, мої старі очи і з огнем прочитайте сеї уступ в четвертої еклєгї, де находить ся прророцтво про прихід Христа.

Сотрудник почав читати двінкам голосом:

Ultima Cumaci venit iam carminis aetas;
Magnus ab integro saeculorum nascitur ordo
Iam redit et Virgo, redeunt Saturnia regna,
Iam nova progenies coelo demittitur alto.

А коли дійшов до стиха слідуючого, говорив я за ним, неначє молитву:

O, mihi tam longae maneat pars ultima
[vitae
Spiritus et quantum sat erit tua dicere
[facta.

— Не дивниця — сказав по скінченю — що в середних віках, в тих віках сьвітла, Вергіля уважали майже сьвятим. Нині знов відповіднійше хибало би мріяти про Христа умираючого. Бо прямо страшно люди віддаляють ся від Нєго. Приміром Ормебі, сеї спокійний, отвертий недовірок! І нема прямо способу, щоби перешкодити його вінчаню з панною Кампіон!

— Що? Ормебі-недовірок женить ся з панною Кампіон? Яким чином се було тайною для мене — закликав я.

— Гадав я, що згадував про се отцеві парохови. — одвітив сотрудник несємло. — А коли не згадував, то хибало тому, що все маю так богато до роботи! Вінчанє їх відбуде ся за кілька тижнів, як...

— Коли не надуживаю вашого довіря, яке покладає у вас молода пара, то бажано знати, як

німецькі сторонництва відповіли би на се подібним способом. Ческі радикали подали тимчасом двадцять наглих внесень, щоби не допустити до внесення національних предлогів наглою дорогою, а також щоби запобігти наглим внесенням ческих хліборобників.

Крім того найнебезпечнішою для парламентарного і політичного положення справою є університетське італійське питання, бо між становищем міністра-президента, котрий бажає мати осідком італійського виділу правничого — **Відень**. Правительство обстає при тім, на основі порозуміння з Італійцями, щоби держ. рада ухвалила закон, на основі котрого італ. виділ 4 роки має остати у Відні, а відтак законною дорогою має бути перенесений до одного з міст в області з італійським населенням. Німецький народ союз тому рішучо противний, а задля того бар. Бінерт заявив, що подасть ся о відставку, наколиб его домаганє мало упасти. *N. fr. Presse* накликує Німців, щоби добре над тим призадумали ся, бо з відпусткою бар. Бінерта змінить ся також система прихильна Німцям. В тій справі отже мав вчера німецький союз народний відбути нараду з бар. Бінертом і міністрами судівництва і просвіти, а колиб не повело ся Німців наклонити до порозуміння, вніс би бар. Бінерт з цілим кабінетом поданє о відставку. Як видно із сего, починає ся і в парламентарнім та політичнім положенню духота, котра може довести до знесилєня і пересилєня.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Відкрите босаньського сойму викликало в Сараєві велике невдоволенє, бо торжество сеї для прилучених країв вельми важної історичної хвилі значно обнижено. Населенє доbachає в сїм намаганє, щоби тим способом обнижити також значнє босаньського сойму ізсунути его до значнїя якогось віби повітового представництва. На соймовій палаті вивішено хоругв босаньску, а крім того австрійську і угорську. Тимчасом босаньське населенє домагає ся, щоби усунєно австрійську і угорську хоругву, а на їх місце вивішено хорватську і сербську. Торжественне відкрите сойму відбуло ся о 10. год. перед

давно тягне ся сей проєкт матримонїальний і що каже на се капітан.

— Як бачу, отець парох чують до мене оправдану уразу на се, що ранше не згадав я отцю парохви про сю справу, та справді се здавало ся мені неприємним. Оскільки мені здаєть ся, отець парох надїяли ся, що панна Кампїон вступить до монастиря?

— Нехай Господь боронить! — закликав я горячо, сего собі не бажаю, щоби всі наші найліпші дівчата ставали монахинями. Мав я все надїю, що панна Кампїон вийде за чесного, католика-Ірландця, як ось начальник в Кайлькіх.

— Ніль Кілен? Капітан Кампїон навіть слухати про него не хоче. Дотепер не простив йому сего, що не хотїв стріляти до збунтованих хлопів в Леббіле тому два чи три роки.

— А щож гадає особа найбільше в сїй справі интересована?

— Здаєть ся мені, що Ормебі подобаєть ся їй дуже. Старий любить його також дуже і певно буде з ним разом мешкати. Панна просила мене, щоби я зробив все можливе і навернув його на прямий шлях.

— Ах, ся кіточка! — закликав я. — Хто про се подумав би! Було би се добре, бо з жалем гляджу на її жите з тим старим вовком морським, з тим медведем чорногривим. Та до річи, бо справа дуже важна. Говорім спокійно. Хто властиво сей Ормебі? Чи знаєте його лично?

(Дальше буде.)

полуднем, але задля зливи небагато зібрало ся перед соймовою палатою цікавих людей.

Коли начальник краю генерал Верешанин вертав до конаку після відкритя сойму, соціалїст Богдан Караїч стрілив до него 5 раз з револьверу, однак не вцілів а відтак шестим стрілом сам себе положив трупом. Генерал вернув відтак пішки до конаку.

Босаньський сойм відкрив довшою промовою військовий начальник краю генерал Верешанин, вказав на культурний розвиток краю від часу овладї, а коли край доспів політично, надїлено край конституцією. Наостанку зложив привіт краєви.

Світський начальник бар. Бевко подав до відома іменованє президїї, а що предсїдник сойму Алїбег Фірдуз занедужав, відкрив перше засїданє перший заступник предсїдника Шолья. Всї послї зложили приреченє, відтак звернув ся предсїдник до начальника краю, щоби зложив іменем сойму моварєї заяву лояльности і вдяки за наданє конституції.

Відчитано привіти від слав. парламентарних клубів і на сїм замкнено засїданє.

Заграниця.

Після офіційної вїсти зробило французьке правительство англійському правительству предлогу, в справі скликаня до Лондону конференції з огляду на кретійське питанє. Над сею справою застановляє ся тепер англійське правительство. Заходить питанє, хто мав би брати участь в тій конференції? Колиб мали брати участь лише самі опікунчі держави, то така конференція булаб зовсім безпредметова, позаяк ті держави остають з собою в вічнім контактї. Отже годить ся хіба прийняти, що Франція бажає витягнути кретійську справу поза круг опікунчих держав, а притягнути до неї також інші держави. Мабуть взялиб участь в сїй конференції також Австро-Угорщина, Німеччина, а може й Туреччина, отже всі держави, підписані на берлінським трактатї. Чи Англія згодить ся на скликанє такої конференції, годї поки що сгзати на певно. В кождім разї видко, що Франція невдоволенна з англійської політики, а також з сего, що Австро-Угорщина і Німеччина держить ся здалека від кретійського питаня. Дуже непевне, чи ті обї держави схотять взяти участь в агаданій конференції. Вже давнїше заявили они, що кретійське питанє не входить в обсяг їх інтересів. Предлога французького правительства є доказом сего, що в таборї опікунчих держав запанувала негода та що Франція хоче запобічи грозї війни на Сходї ясними постановами що до Крети.

Temps пише, що між англійськими аргументами проти французької предлоги справедливий є сей, що теперїшня пора є зовсім невідповідна для скликаня конференції. Управильненє кретійської справи в хвилї, коли уми є так розгорячені, не є легке. Радше требаб зробити пробу з сильною провізорією, бо ігра з нотами і протинотами може довести до виповїдження війни. Держави можуть заявити, що незвичайне положенє на Кретї вимагає вислання надзвичайної мисїї, якаб повдержувала вибух обосторонних пристрастей. Се булоб вправдї не зовсім вистарчаючим, але конечним.

Воєнний запал в Туреччинї пригасає, бо навіть не роблять там ніяких воєнних приготувань. Мабуть вплив на се має приклад війни з 1897. Туреччина тоді нічого мимо побїди не зискала, не могла домагатись від Греції воєнного відшкодованя, а що більше, мусїла випофати свої війська з Крети, яку взяли європейські держави в свою опіку, а начальним комісарем став князь Юрий. Те саме моглоб стати ся й при повнїй побїдї, бо Росія і Англія, яких династїї спорідненї з грецькою династїєю, не далиб Туреччинї відповідно використати побїди. Також бойкот здаєть ся пригасає і ширить ся лише в дрібнїйших пристанях.

Де жавна рада.

На засїданю пос. палати ві второк ведено подрїбну розправу над бюджетом, в котрій забрав слово перший пос. Лагодинь-

ський, критикуючи політику бар. Бінерта, котрого орудиями є всі інші міністри. Домагає ся автономїї народів і жалував ся, що руский нарід від почину конституційної доби виданий на ласку і неласку польської шляхти, котра змагає до знищеня Русинів. Уряди і суди мають польський характер, вибори фалшовані в користь Поляків. Відтак жалував ся на переслідованє Сїчий пок. Поточким і запевняє, що теперїшній намісник, як его попередник, остає в службі всеполяків і москвичів, але намагає ся їх настроїти на консервативний лад. Австрія і Росія хотять знищити Русинів і тому бесїдник домагає ся свободи для культурного і народного розвитку, а тоді весь український нарід буде глядїти пристановища в Австрії, котра не потребувалаб боїти ся іреденти. Поки се не буде сповненє, Русини будуть голосувати проти бюджету.

Пос. Вучель (соц.) домагає ся нового супружного права.

Пос. Удржалъ (хлїб.) заперечує, мов би его сторонництво намагало ся ударемнити націон. порозумінє, бо законом Буквая бажало витворити нову підставу, на основі котрої можна би в Австрії усунути народні спори. Его сторонництво бажало лише пояснити арт. XIX. основних законів, котрого не хотять зрозумїти.

Пос. Джентілі (італ.) заявляє, що Італійці голосували за переходом до подрїбної розправи з огляду на заяву бар. Бінерта в справі італ. виділу, і тому, бо сподївають ся, що переговори в сїй справі доведуть до порозуміння, так що в осєні буде відкритий італ. виділ правничий. Дальше становище їх буде зависиме від того, яку відповідь дадуть на се інші сторонництва.

По промовах ще кількох послів замкнено розправу і вибрано генер. бесїдником проти Сукупа (чеськ. нар. соц.), котрий рішучо вступив проти правит. націон. предлог і за пос. Заморського, котрий домагає ся виданя закона, який приневолював би державу до одвічальности за шкоди заподїяні урядниками при виконуваню власти.

На сїм нерервано бюджет. подрїбну розправу і приступлено до розправи над наглим внесєнем в справі ческих ткачів.

По ухвалєню перших розділів бюджету і диспозиційного фонду (іменним голосованєм) промовляв на засїданю в середу 15. с. м. п. Герман і обговорював основно справу пересилєня. З Австро-Угорщини річно виходить 150—400.000 людей, а з того на Галичину припадає 30—150.000. Правительство не опікує ся переселєнцями в Америці і они там винародовляють ся. Крім того агенти визискують переселєнців. Вправдї намісництво в останних часах забрало ся більше рішучо до агентів, але требаб звернути також бачність і на підпомаганє правительством товариство Австро-Американа. По пристанях треба також опікувати ся переселєнцями. Бесїдник в резолюції до правительства домагає ся виданя закона, котрий управильнив би переселєнє, обезпечив долю переселєнців. Домагає ся помноженя консулів, котрі моглиб порозумівати ся з переселєнцями в рідній мові (з огляду, що багато Русинів виходить до Америки, повинні рускі послї домагати ся іменованя руских консулів — Ред. Русл.).

Пос. Вінарський (соц.) обговорював справу промислових шкіл і жалував ся, що в радах шк. краєвих і окружних занятї головню урядники замість педагогів, а домагає ся реформи середних шкіл.

Пос. Габель (своїст) жалував ся, що правительство не углядняє домагань его сторонництва і тому оно буде голосувати проти бюджету.

Пос. Марков промовляв за поправою краєвих фінансів.

Пос. Діріх звертає ся проти заборони уживаня крохмалю до виробу дрожжїй.

По промовах Ляндеритого, Графенавера і Айзенгута приступила палата до розправи над наглим внесєнем п. Лисого в справі ческих ткачів.

Пос. Лагодинський, осавул д-ра Трильовського, своєю промовою зложив докази, що не знає, що в округ него дїє ся, мабуть не читає навіть часописїй.

Пос. Будзїновський невдоволенїй по-

*) Гл. ч. 110.

літкою пп. Романчука і Костя Левицького, котра видає ся ему продовженням новоерської політики Барвіньського.

Як звіщають Куржер-ови Lwowsk-ому з Відня, виступив він з укр. руск. клубу (треба було давно вже се зробити — Р е д. Р у с л.) і має видати брошуру, в котрій вияснить, що політика укр. руск. клубу за мало радикальна. (В устроюваню голодівок, видаваню брошур радикальних і політиці сухої верби п. Будзиновский показав ся героєм, але сим лише заподівав шкоди рускому народови. До сеї справи ще вернемо).

Просимо відховити передплату.

Новинки.

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат.: Митрофана муч.; римо-кат.: Адольфа. — В с у б о т у: руско-кат.: Анатоля патр.; римо-кат.: Пр. Д. М. з Карм.

— **Товариство катехитів.** В осени 1907 р. відбув ся зїзд руских катехитів і поручив вибраному комітетови владити статут „Товариства катехитів“ і заняти ся предложенєм его властям до затвердження. Як Вир. о. Е. Гузар оповіщує в „Ниві“, статут сего тов-а затвердило намісництво дня 16. марта 1910 до ч. 1267, а всі ваші Ординарияти сей статут одобрили. Цілю Товариства в (§ 3.) підпирати всі справи, що мають на меті науку релігії, релігійно-моральне вихованє шкільної молодіжи, та духове і матеріяльне добро членів. Способи до осягненя сеї цілі в (§ 4.): а) Обзнакомлювати ся з новійшими катехитичними творами і устроювати сходини і зїзди членів та обговорювати шкільні справи; б) уряджувати виклади, відчити, конференції та педагогічно-катехитичні курси; в) видавати часописи, шкільні підручники і твори катехитичного і педагогічного змісту; г) уряджувати духові справи для катехитів; д) вносити пропамятні писма і петиції до законодавчих тіл і властей в справі науки релігії і катехитів; е) видавати опінію на запити духовних і шкільних властей в справах науки релігії і катехитів; з) зноситись з иншими катехитичними товариствами; і) збирати потрібні фонди до осягненя цілий Товариства; к) завідувати повіреними Товариству фондами і фундаціями; л) давати правну оборону членам, при евентуальнім ужитю правних оборонців в заводних відносинах перед шкільними і адміністративними властями. — Небавком мають відбутися у Львові перші загальні збори „Товариства катехитів“.

— **Цісар** уділив з власних фондів 5.000 К за помози погорільцям в Буську.

— **Прогулька** Киян на могилу Т. Шевченка. Дня 12. с. м. уладив „Український Клуб“ з Києва прогульку на могилу Шевченка коло Канева. З причини непевного веремя поїхало лише около півтора сотні прогульковців парохомом „Імператрица“. Пароход вирушив від кївської пристані о 8-ій годині вечора 11. с. м. Веї подорожні зібрались на верхній палубі і нашвидко згуртований хор заспівав „Заповіт“; запанував урочистий настрій. Пароход йшов не повним ходом, щоб не прибути до могили серед ночі, і тому тільки в початку шестої пристав до берега коло Чернечої гори, поминувши всі пристані. На жаль, ще з другої половини ночі небо помалу почало затягатись хмарами і кожду хвилину можна було чекати дощу. Одначе се мало лякало подорожних, і під спів „Заповіту“, они посунули довгою низкою по сходах на гору, розпустивши свої парасольки. На горі гостей чекали місцеві люди, духовенство і... поліція. На могилі відправлено панахиду, після якої священник сказав коротку промову. Привітавши гостей, промовець зазначив свій жаль, що ему, як місцевій людині з одного боку, й як священникови, в парохії якого лежить ся дорога могила, доводить ся бувати сьвідком не досить поважного відношення деяких мандрівців до могили, що часом їдуть сюди, зовсім не маючи на думці вшанувати велику людину, а щоб уряджувати тут всякі гулянки та пиячити. Така неповага до памяти геніяльного небіжчика глибоко образлива й промовець закликав всіх присутних, котрим дорога память поетова, з свого боку впливати на несьвідомі елементи, щоб таким способом уникнути небажаних явищ. „Треба памятати слова Шевченка — кінчив промовець, — який просив помянути его“ не злим, тихим словом“; а через те нічого завертати сюди тим, хто хоче галасувати, пиячити, чи чинити якісь инші безчынства. Для сего є багато місця й навкруги! Один з подорожних теж сказав коротеньку чулу промову, в якій зазначив вагу незабутньої могили Шевченка, що в житю Українців відіграє таку роль, як могила Магомета в житю право-

вірних музулманів. Тимто, як музулмани вважають своїм обовязком хоч раз за життя побувати в Мецї, так і кождий сьвідомий Українець кохає надію, хоч раз в житю подивитись на дорогу, славному могилу й вклонити ся незабутньому батькови Тарасови. До 2-ої години подорожні ходили на Чернечій горі. З Києва прибуло чимало фотографів, які зробили багато знімок а груп, що були на могилі. Потім хмари скоро розвіялись ся й ясне сонце освітлювало широкі дніпровскі краєвиди й живописні групи приаджих, що розійшли ся по всій горі. Вечером пароход рушив до Києва, куда він прибув о 1-ій годині вночі. — („Рада“).

— **Д-їй В. Доманицкий**, звисний український письменник, який кілька місяців тому переніс ся з Закопаного над берега Антлянтику у Франції, щоби там ратувати своє здоров'я, тяжко тепер нездужає, як пише „Рада“.

— **На свободі.** „Истинно-русского“ студента, Порфирія Збіглей, якого перед кількома днями увязнено в Хоросткові під замітом державної зради, вже випущено на волю. Як він се представляє в „Прикарпатской Русі“ (ч. 209.), его мали увязнити на донос студ. прав Онищука за его розмову в читальні „Просьвіти“ в Перемилові, гусятинського повіта. „Истинно-русский младець“ зайшов непрошений до читальні і почав намовляти селян, щоби читали „Русское слово“ і „Голосъ Народа“ (останна часопись пропагує цілком отверто православе), а коли селяни заявили, що мови згаданих газеток не розуміють, та що не хочуть говорити з чоловіком, який тягне за Росією і царем, він мав відповісти, що „русскимъ“ розходить ся лише о єдинство національное и культурное, а за царем він не тягне, бо „царь є больше вѣмецъ, чѣмъ русский“. На се мав надійти Онищук, а „Истинно-русский младець“ спас ся бігством. Жанدارмерія увязнила опісля Збіглей і допитувала ся, чи він твердив, що „здѣсь Россія и что Галичина часть Россіи“. Вкінці інтерновано его в Копичинях, де перебув ніч і пів дня. В суботу рано Збіглей був вже на свободі. Подаємо цілу сю вістку на відвчальність „Прикарпатской Русі“.

— **Новий конкурс на памятник Шевченка в Києві.** В городській управі відбуло ся оводі засіданє об'єднаного комітету під проводом І. Щітковського. Засіданє відбуло ся з приводу постанови журі, яке забракувало всі проєкти памятника і запропонувало назначити новий конкурс. Об'єднаний комітет ухвалив одностайно назначити новий конкурс. Проєкти будуть приймати до 14. лютого н. ст. 1911. року.

— **Холера в Києві** змагає ся що раз більше. До вчерашного дня занедужало там на холеру 111 осіб, а з того 38 померло.

— **Вибух в фабриці карбоніту.** Оводі в часі бурі ударив грім в фабрику вибухового матеріялу, карбоніту, коло Діннавальду над Реном. Перед бурєю як завжди перервано в фабриці роботу, а робітники зібрали ся в окремо стоячим будинку. Б фабриці остало лише трох робітників і ті погибли. Від грому наступив страшний вибух. Цілий будинок вилетів у воздух, а сусідні будинки завалили ся. В місті Кольонії, віддаленім від фабрики 10 клм., повилітали шмари з вікон, а люди втікали з домів думаючи, що настало землетрясенє.

— **Міліонова нагорода.** Американський тайний агент Пар викрив величезні неправильности в цукровім тресті на шкоду скарбу Зєдин. Держав і дістав 2,800.000 долярів нагороди, се є часть кари, яку трест мусів заплатити в висоті 9 міліонів долярів.

— **Велика катастрофа.** З Монреаль доносять, що в будинку дневника Daily Herald вибух пожежар. В огни згоріло 40 дівчат, занятих при висилці дневника.

— **Переписна Редакція Вєс. І. С. в П.** Не надає ся для нас. За решту дякуємо.

Оповідки.

— **Відчит в Бережанах.** З припорученя Головного Виділу Руского Товариства педагогічного переведе в неділю 19. червця 1910 відпоручник сегож Виділу др. Роман Ковшевич перегляд філії Руского Тов. педагогічного в Бережанах — та виголосить там о 4. год. по пол. відчит під заголовком: „Про національні завданя Р.; Тов. пед.“.

— **Наради основателів „Людowego Театру“** відбудуть ся завтрішної п'ятниці о 7. год. вечір в сальоні другого поверха „Народної Гостинниці“ у Львові. Запрошеня на нараду підписав др. Евг. Узаркевич, референтми справи буде п. Альфред Будзиновский.

— **З Винник.** Велике повітове віче на судовий повіт в Винниках відбуде ся в понеділок дня 20. с. м. (другий день Зелених Сьвят) під голим небом о год. 3. по пол. з таким порядком денним: 1) Наше сучасне шкільництво. 2) Наше економічне положенє. 3) Дискусія.

— **З Радехова.** Філія „Сільского Господаря“ в Радехові запрошує отсим на віче, котре відбуде ся в Радехові дня 19. червця с. р. о год. 3. по полудни коло уряду громадского з отсеку програмою: 1) Вступне слово. 2) Управа торфовиск

— референт п. А. Корнеля зі Львова. 3) Приміненє зрядів господарских. 4) Внесєня.

— **З Комарна.** Тов. „Рудецка Руска Рада“ устроює в Комарні дня 21. червця 1910 р. віче під голим небом в ліску п. Михайла Пеленьского на Розлуці. Початок о год. 10. рано. По полудни того самого дня відбуде ся там заходом тамошнього „Сокола“ фестин. Заходом українських товариств в Комарні при співучасті акад. хору „Бандурист“ зі Львова, вечером відбуде ся концерт Тараса Шевченка в салі „Тов-а задатк.“ в Комарні. Початок о год. 8. вечером.

— **В калуськім повіті** відбудуть ся вибори до повітової ради дня 2. серпня з групи сільских громад (12 членів), дня 4. серпня з групи міських громад (8 членів), а 5. серпня з групи більшої власности (6 членів).

— **З „Жіночого Кружка Р. Т. П.“ у Львові.** В Задушну суботу 18. с. м. відбуде ся рано о годині пів до девятої заупокійве богослуженє в церкві св. Петра і Павла, а відтак похід на Личаківське кладовище і панахида на могилі Маркіяна Шашкевича. Надгробне слово виголосить о. Лежогубский, співають будуть учениці шкіл Р. Т. П. Отсим запрошуємо усе українське жіноцтво взяти участь в богослуженю і поході на кладовище, щоби як найкрасше звелічати пам'ять першого пробудителя галицької Русі.

Тої самої днини по полудни о год. 6-ій відбудуть ся сходини Жіночого Кружка Р. Т. П. в школі товариства (ул. Мохнацкого 12, І. пов., І. кл. виділ.) На деннім порядку: 1. Реферат Ол. Охримовичівної „Просьвіта діяльність Грінченків.“ 2. Уложєнє квестионара для вакаційної роботи членів кружка.

Просимо о численну участь особливо тих членів, що зголосили вже своє приступленє. — Від Управи Кружка.

— **З пошти.** Дня 1. липця заводить ся в Улазові, місцевости, яка належить до округа дорученє ц. к. поштового уряду в Дикові старім, складницю поштову зі звичайним кругом діланя. Складниця ся получена буде з ц. к. поштовим урядом в Дикові старім за помочию тижнево шести-разового пішого післанця.

Рішенєм з дня 20. мая с. р. ч. 14025/П. внесло ц. к. міністерство торговлі, почавши від 15. червця с. р. вибиванє печатки прибути на всякого рода посилках листових з слідуєчими вїмками, в котрих печатка прибути буде і дальше вибиватись а се: I) на посилках експресових, II) на посилках „poste restante“, III) на посилках мильно інстрадованих, або таких, котрі надійшли з опізненєм, IV) на листових посилках, які висилаєсь до нового місця призначеня, або звертаєсь до місця наданя. Натомість поручено всім тутешним урядам, щоби зри надаваню листових посилок витискали печатку наданя виривно і чітко.

— **З залізниць.** Дня 1. червня 1910 отворено перестанок Ленківці поміж стациєю Жучка і пристанкам Мамаївці для руху особового і пакункового.

Безіменні „герої“ і їх кертична робота.

(Замість листу до редакції „Przegląd-y“).

Написав

Др. Богдан Барвіньский.

На мою статю про Шевченка в 114 ч. „Przegląd-y“ с. р. появиля ся тамже в 121 ч. „Odpowiedź p. dr. Bohdanowi Barwińskiemu“, якої автор підписав ся лише буквою R. та мокрим рядном напав на мене і на Шевченка і на Українців загалом. Він пише на вступі: „Ukrainizm jest dzisiaj na czasie, w modzie, ale łatwiejnierne społeczeństwo polskie bywa wprowadzone w błąd przez ukraińców, którzy mając na oku tylko swoje ukraińskie cele, posługują się często kłamstwem, mylną interpretacją, a nigdy nie chcą przyznać się do złego, jeśliby tą drogą mogła ucierpieć coś ich „ukraińska“ idea“. А кінчить так: „Co to pisac i papier psuć — my widzimy ducha bat'ka Tarasa wszędzie — facta loquuntur“. І сей безличник, що соромно сховав ся за криптонімом, сьміє комусь закидати „kłamstwo“? Слів не знаходжу, щоби достаточо напаятнувати сю кертичну роботу, яка боїть ся дневного сьвітла! Як стій написав я лист до редакції „Przegląd-y“, заявляючи, що: не відповідаю п. R., бо сей оказав брак цивільної відваги та брак куртазії зглядом мене, бож я підписав ся повним іменем, чого побояв ся одначе п. R.; коли ще раз забираю голос в тій справі; то роблю се „jedynie ze względu na czytelników Przegląd-y“; справи релігійности Шевченка я не потребую рішати, бо рішив

вже чоловік більше компетентний, п. Костельник; мої аргументи, що Шевченко не був ворогом Поляків, були аж надто наглядні, а Єзуїти проти котрих яко таких, що поріжнили нас з Поляками, годі ідентифікувати з польським народом, як сего хоче п. R.; Шевченко, як я виказав цитатами, захоплював до згоди всіх Славян; теперішні Українці бажать згоди з Поляками і Москалями, але не може бути бесіди про згоду з відступниками власного народу, якими є наші москвофіли.

Вправді писав я, що не відповідаю п. R. але зате зазначив я, що беру голос ще раз «ze względu na czytelników Przeglądu-y»; крім сего написав я лист по одній стороні, значить ся, признав його до печати, бо редакція „Przeglądu-y“ не печатає статей, писаних по обох сторонах. Жду тиждень, мого листу нема. Пишу новий лист до редакції з просьбою, щоби придержуючи ся засади культурного світа «audiat et altera pars», помістила мій попередний лист, тим більше, що я даю своє повне ім'я і приймаю за него повну одвічальність. І знов ждав я кілька днів, а ніякої відповіді не було. Ясна річ, редакція „Przeglądu-y“ надумувала ся, як би то вивинути ся найзручніше від оголошування мого листу, не кочне милого для п. R., а тим самим і для себе, бо редакція покрила через те его погану кертичну роботу, помістивши его безіменну напасть.

І справді надумувалась редакція „Przeglądu-y“, бо аж в кілька днів після мого другого листу появилася в 132 ч. ось така замітка:

Odpowiedź Redakcyi. WP. Bohdan Barwiński we Lwowie. Odpowiedzi Pańskiej na artykuł p. R. o Szewcencze nie zamieściliśmy z tego powodu, że sądziliśmy, że to nie jest artykuł do druku, tylko list prywatny do nas wystosowany. Wyrażnie Szanowny Pan pisał na początku tego listu: „Nie myślę panu R. odpowiadać“, więc my wzięliśmy te słowa na pied de la lettre і sądziliśmy, że list Pański jest tylko pewnego rodzaju szukaniem zadośćuczynienia swojej sławie pisarskiej wobec nas, а nie wobec czytelników Przeglądu. Tem bardziej utrwaliliśmy się w temnieniu, że w liście Pańskim nie było absolutnie ani jednego nowego argumentu. Jedynie zrzucal Pan odpowiedzialność z siebie на teologa p. Kostelnyka і wykazywał, że nie Pan, ale pan Kostelnyk jest zdania, iż Szewcenczo był bardzo religijnym człowiekiem. Dzisiaj listu Pańskiego nie mamy już w Redakcyi, więc nie możemy nawet okazać Panu tej bezstronności, do której się Szanowny Pan odwołuje. Żałujemy mocno, że nastąpiło takie nieporozумienie.

Наперед мушу піднести, що я оказав більше лояльності супроти редакції „Przeglądu-y“, чим она супроти мене. Бо пишучи статтю про Шевченка, я згадав загально, що польські часописи вважають поезію Шевченка яко запроваджену „jadem złości і nienawiści“, не згадуючи ні словом, що таку калюмнію кинула на нашого генія сама редакція „Przeglądu-y“, подавши її в 107 ч. свої часописи при нагоді оголошення одної нужденної вартости стишка пок. теорбаніста Відорта. Очевидно я міг був зкинути редакції „Przeglądu-y“ повну ігноранцію, бо ж подавати такі погляди може хіба сей, хто не знає поезій Шевченка, або користає хіба з інформацій в роді безіменних пашквілів п. R. Тимчасом я сего не вчинив, а за се дістав таку відплату, що редакція „Przeglądu-y“ помістила безіменну напасть R. А зробила се ся редакція вже другий раз що до моєї особи, бо коли в 1909 р. вів я в „Przegląd-y“ полеміку з д-ром Урановичем на тему „Rusini w Galicyi“, то в 141 ч. „Przegl.“ появилася безіменна напасть на мене і на всіх Русинів з криптонімним підписом „Prof. В. К.“ Сего не кочне чесного способу супроти авторів підписаних повним іменем уживає редакція „Przegl.“ доволі часто, от хоч би згадати про недавню статтю о. Фещака в справі слів „всіх вас православних християн“, подану в „Przegl.“ на яку появилася тамже їдка відповідь з підписом „Stary paroch“. Се вистарчить хіба для характеристики цивільної відваги безіменних „героїв“, яких протегує згада на редакція.

А тепер що до висіе поданої відповіді редакції „Przegl.“. На заяву редакції, що она взяла мої слова „au pied de la lettre“ відповім, що она або свідомо перекрутила мої слова, подані в листі до неї, або писала відповідь з пам'яті. Передовсім я зазначив виразно, що не думаю відповідати п. R. зі згляду на брак цивільної відваги у него, але беру голос поновно „ze względu na czytelników Przeglądu-y“, отже для них був призначений лист, а не для п. R. ані для редакції, у якій я не потребував шукати „zadośćuczynienia swojej sławie pisarskiej“ бо мені ходило о висшу ціль, а по друге я здобув собі вже надто багато признаня серед польських наукових кругів, щоби мав о него забігати аж у ареному „Przeglądu-y“. Невірне твердження редакції „Przegl.“ й що до сего, начеб я не подав ні одного нового аргументу в своїм листі; противно, я звернув увагу на се, що п. R. не збив моїх поглядів що до симпатії Шевченка

зглядом Поляків вї одним цитатом, бо его цитати дотичили лише Єзуїтів, яких тоді ідентифікувати з цілим польським народом. А вже зовсім перекутила редакція мої слова що до п. Костельника. Як могла редакція „Przegl.“ писати, що після моїх слів не я але п. Костельник є того погляду, що Шевченко був релігійним чоловіком? Чи так тяжко було їй зрозуміти мої слова, що не потребує займати ся справою релігійности, бо сю справу рішив вже чоловік компетентніший від мене, п. Костельник? Чи не значить се, що я прихилию ся до его твердження, а через те не маю потреби сеї справи ще раз порушати? Так отже виглядає се „au pied de la lettre“ редакції „Przeglądu-y“. Лучше булаб она зробила, колиб зовсім не відповідала, як мала відповісти такими викрутками!

(Конець буде).

Телеграми

з дня 16. червня.

Царгород. Великий везир заявив, що Порто годить ся на конференцію в справі Крети.

Відень. На виїшнім засіданні поставив пос. Мільверт нагле внесенє в справі реформи супружного закона. По відчитанні виїшних внесень та запитів приступлено до дальшої бюджетової дискусії. Промовляє пос. Коросец, вперед по словінськи, а потім по німецьки.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати

про ціни збіжжя і продуктів у Львові від 6. до 12. червця 1910:

	за 50 клг.
Пшениця	10.00—10.20 К
Жито	6.90—7.15 К
Ячмінь броварняний	6.15—6.90 К
Ячмінь на пашу	6.00—6.60 К
Овес	7.10—7.30 К
Кукурудза	0.00—0.00 К
Гречка	0.00—0.00 К
Горох до вареня	12.00—13.00 К
Горох на пашу	6.75—7.00 К
Бобик	7.60—7.25 К
Конюшина червона	65.00—75.00 К
Конюшина біла	70.00—88.00 К
Конюшина шведска	75.00—85.00 К
Тимотка	22.00—25.00 К
Ріпак зимовий	12.90—13.25 К
Насінє конопл.	00.00—00.00 К
Хміль старий	140.00—170.00 К
Хміль новий	145.00—160.00 К

ВІЛЯ - „ОЛЬГА“

= В =

КЛІМАТИЧНИЙ МІСЦЕВОСТИ ТРУСКАВЦІ

під зарядом „Нар. Гостиниці“ у Львові.

уже отворена для П. Т. Гостий до винайму з комплетним умебльованєм, постелию і цілим утриманєм по як найприступніших цівах. — Управу в місці віддано в енергічні і досвідчені руки особи, котра дає повну гарантію заспокоєня хочби найвибаєлівіших вимог зі сторони П. Т. Гостий. — — — — —

Для прикрашеня комхат і Читалехь!

ТАРАС ШЕВЧЕНКО в домовині і МОГИЛА ШЕВЧЕНКА над Дніпром

Картини Сластьона виконані в артист. інституті Ангерера у Відні у величині 24+30 см. можна набути в книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, Ринок ч. 10; за 80 сотиків без пересилки, за 1 К з пересилкою (franco). Прибуток з ровпродажи жертвував радн. Ол. Барвіньский на памятник Т. Шевченкови в Київі.

Образи Шевченка, Хмельницького, Котляревського, Лисенка від 6—200 К. Фігурки з гіпсу а 80 с і 1-20 К. Краватки, гerdани, сорочки, фартушки, шапки сокільські і козацькі, альбоми, перфуми, спинки ррощки і шпильки з гербом, тутки і паперці біжного рода поручають. — Склади „Сокільського Базару“ у Львові, Стрию і Станіславові.

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

у Львові, ул. Руска ч. 20.

Телефон ч. 788.

засноване при Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“ в р. 1895 на підставі закона о стоваришенях з р. 1873.

Одвічальність членів обмежена до подвійної висоти уділу.

Цілею Товариства є уділюванє кредиту своїм членам рільникам обезпеченим в „Дністрі“ від більше літ.

Проценти від вкладок 4%, без протручення податку рентового.

Вкладки приймає і виплачує Каса Дирекції Товариства в годинах урядових, від 8. до 2. год. в полудне.

Кonto в Щадниці почтової ч. 35.527.

Кonto жирове в банку австро-угор.

Вкладки щадничі К 3,721.268.—

Удїли членські К 284.195.—

Позички удїлені К 3,471.478.—

Канцелярії Товариства отворені перед полуднем.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1910.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи
Кракона	5:30	8:55	1:30	5:45	10:05
Кракора	7:27	10:10	1:15 Б	8:40	2:30
Тарнона	—	—	1:15	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Черновець	8:05	—	2:05	5:53	9:30
Черновець	—	—	—	6:35	12:20
Станіславова	8:45	—	—	—	—
Коломиї	—	10:21	—	—	—
Ходорова	5:15 Г	—	—	—	—
Стрия	7:28	11:45	4:25	7:41	11:12
Самбора	8:00	9:58	2:00	—	9:00
Рави рускої	7:32	12:00	—	8:00	—
Яворова	8:15	—	5:00	—	—
Брухович	7:32	1:05 Л	1:33 З	8:00	9:25 З
Брухович	7:49 К	1:20	4:10 З	3:26 К	—
Підгаєць	—	11:15	—	—	—
Винник	—	—	—	—	12:10
Янова	8:15	1:10 К	5:00	9:26 К	10:07 К
Любіня	8:00	9:38	2:00	9:00	11:40 Р
На Підзамче з:					
Підволочиск	7:01	11:40	2:00	5:17	10:13
Бродів	7:01	—	2:00	5:17	10:12
Підгаєць	—	10:54	—	9:44	—
Винник	7:26	—	—	6:29	11:55 А
На Личаків з:					
Підгаєць	—	10:33	—	9:28	—
Винник	7:10	—	—	6:13	11:39 А
Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночи
Кракора	4:15	8:25	3:15	6:55	11:15
Кракора	6:04	8:40	3:55	7:45	12:45
Кракора	—	—	2:45	6:04	—
Мшани	—	—	3:30	5:41	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	8:10	11:10
Черновець	6:10	9:35	—	—	10:36
Черновець	—	9:10	2:23	—	2:50
Станіславова	—	—	2:52	—	—
Коломиї	—	—	—	5:59	—
Ходорова	—	—	—	8:23 В	—
Стрия	7:30	10:15	1:45	6:50	11:25
Самбора	8:00	9:05	3:40	—	10:40
Рави рускої	7:31	—	2:30	7:10	11:35 З
Яворова	8:20	—	—	6:30	—
Брухович	6:13	10:05 Л	2:35 З	8:38 З	11:35 З
Брухович	7:34	12:25 З	4:24 З	7:10	—
Підгаєць	5:58	—	—	6:16	—
Янова	8:20	10:20 К	1:35 Н	3:35	6:39 К
Любіня	6:00	9:05	2:15 Р	3:40	10:40
З Підзамча до:					
Підволочиск	6:35	11:00	2:31	8:33	11:32
Бродів	6:35	11:00	2:31	8:33	—
Підгаєць	6:12	—	—	6:30	—
Винник	—	—	1:30	—	11:35 А
З Личаків до:					
Підгаєць	6:31	—	—	6:50	—
Винник	—	—	1:49	—	10:54

ЗАМІТКА: Поспільні поїзди печатані товстим другом. — *) Лише в неділі.

А = лише в середі і суботи. — Б = від 1:6 до 30/9 щоденно; В = в день перед кождою неділею і святами обох обрядів. — Г = в день по кождій неділі і святах обох обрядів. — Д = від 19/6 до 11/9 в неділі і рим-кат. свята. — З = від 1/6 до 30/9 щоденно. — К = від 1/5 до 30/9 щоденно. — Л = від 1/6 до 31/8 щоденно. — Н = від 1/5 до 11/9 в неділі і рим. кат. свята. — Р = від 15/5 до 11/9 в неділі і рим. кат. свята.